Luxembourg, 21. mai 2025

PRESSEMELDING 07/2025

Dom i sak E-18/24 *Den norske stat* mot *Greenpeace Norden, Natur og Ungdom Norge*

KLIMAGASSUTSLIPP SOM VIL BLI FRIGJORT FRA FORBRENNING AV OLJE OG NATURGASS UTVUNNET SOM EN DEL AV ET PROSJEKT OG DERETTER SOLGT TIL TREDJEPARTER, UTGJØR «VIRKNINGER» AV PROSJEKTET I HENHOLD TIL EIA-DIREKTIVET

I en dom avsagt i dag besvarte EFTA-domstolen spørsmål fra Borgarting lagmannsrett om tolkningen av direktivet om vurdering av visse offentlige og private prosjekters miljøvirkninger («EIA-direktivet»).[1] Anmodningen ble fremsatt i en sak mellom den norske stat og Greenpeace Norden og Natur og Ungdom som gjelder gyldigheten av tre vedtak fra Energidepartementet om tillatelse til utbygging og drift av tre prosjekter for utvinning av petroleum og naturgass i Nordsjøen.

Miljøkonsekvensvurderingene som var utført, omfattet ikke klimavirkningene av klimagassutslipp fra forbrenningen av oljen og naturgassen som utvinnes fra prosjektet og selges til tredjeparter. Den anmodende domstolen ønsket veiledning om slike forbrenningsutslipp etter EIA-direktivet artikkel 3 nr. 1 er en «virkning» av prosjektene som skulle vært tatt med i miljøkonsekvensvurderingen. Dersom dette spørsmålet ble besvart bekreftende, ønsket den anmodende domstolen veiledning om en nasjonal domstol må eliminere de ulovlige konsekvensene av en utbyggingstillatelse som er gitt uten at det er foretatt en miljøkonsekvensvurdering av disse virkningene. Videre spurte den anmodende domstolen om en nasjonal domstol med tilbakevirkende kraft kan gjøre unntak fra plikten til å vurdere virkningene av forbrenningen av oljen og naturgassen som utvinnes, dersom det er godtgjort at saksbehandlingsfeilen ikke har påvirket utfallet av beslutningsprosessen.

I dommen avsagt i dag svarer EFTA-domstolen at utslipp av klimagasser som frigjøres ved forbrenning av olje og naturgass utvunnet som del av et prosjekt, og som deretter selges til tredjeparter, utgjør «virkninger» av dette prosjektet i EIA-direktivets forstand. En nasjonal domstol er forpliktet, så langt det er mulig etter nasjonal rett, til å fjerne de ulovlige konsekvensene av en unnlatelse av å gjennomføre den fullstendige miljøkonsekvens-utredningen som kreves etter EIA-direktivet. En nasjonal domstol kan derfor ikke gjøre unntak med tilbakevirkende kraft fra plikten til å vurdere virkningene etter EIA-direktivets artikkel 3 nr. 1.

Den rådgivende uttalelsen er et ledd i den pågående saksbehandlingen for den nasjonale domstolen. Borgarting lagmannsrett vil nå gjenoppta behandlingen og avgjøre saken i lys av domstolens tolkning av EIA-direktivet.

Avgjørelsen er tilgjengelig i fulltekst på EFTA-domstolens nettside: https://eftacourt.int/cases/e-18-24/

[1] Europaparlaments- og rådsdirektiv 2011/92/EU av 13. desember 2011 om vurdering av visse offentlige og private prosjekters miljøvirkninger, som endret ved europaparlaments- og rådsdirektiv 2014/52/EU av 16. april 2014 om endring av direktiv 2011/92/EU om vurdering av visse offentlige og private prosjekters miljøvirkninger.

Denne pressemeldingen er et uoffisielt dokument og ikke bindende for EFTA-domstolen.